

**ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
για τον κορωνοϊό**

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΠΑΝΑΝΟΥ**
d.pananou@realnews.gr

Δεδομένη θεωρούν την τρίτη δόση εμβολίου για όλους τους εμβολιασμένους στα τέλη του έτους με αρχές του επόμενου κορυφαίοι Έλληνες επιστήμονες, που αναλύουν στη **Realnews** όλα τα πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των σκευασμάτων και τη διάρκεια της ανοσίας που παρέχουν.

Όπως αναφέρει ο **Αχιλλέας Γραβάνης**, καθηγητής Φαρμακολογίας στην Ιατρική Σχολή του

«Τρίτη δόση από τον Δεκέμβριο»

Πανεπιστημίου Κρήτης και ερευνητής στο Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του ΙΤΕ, η ακριβής διάρκεια της ανοσίας από τον εμβολιασμό δεν είναι γνωστή σήμερα, λόγω της περιορισμένης κλινικής εμπειρίας χρήσης των εμβολίων (μόλις 7 μήνες). «Αν και υπάρχουν πρόσφατα δεδομένα που υποστηρίζουν ότι η ανοσία ίσως διαρκέσει για χρόνια, η επικρατούσα άποψη είναι ότι, ειδικά για τον δεύτερο χρόνο της πανδημίας και μέχρι να γνωρίζουμε ακριβώς τη διάρκεια της ανοσίας που προκαλούν τα εμβόλια, θα χρειαστεί μια τρίτη δόση για όλους τους εμβολιασμένους προς το τέλος του χρόνου και τις αρχές του επόμενου, για την ασφαλή διατήρηση της προστατευτικής δράσης των εμβολίων», τονίζει.

Σύμφωνα με τον καθηγητή Φαρμακολογίας, η μέχρι στιγμής κλινική εμπειρία από τη χορή-

Στα τέλη του έτους και στις αρχές της επόμενης χρονιάς τοποθετούν οι επιστήμονες την έναρξη των «αναμνηστικών» δόσεων. Εμβόλια για το νέο στέλεχος του ιού ετοιμάζουν οι φαρμακοβιομηχανίες

mpog@realnews.gr

η άποψη
του **ΝΙΚΟΥ**
ΜΠΟΡΓΙΟΓΟΥ

Εμβολιασμός: Με πειθώ ή με εκβιασμούς;

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ -χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το εμβόλιο δεν έχει μετατραπεί σε εμπόρευμα κερδοσκοπίας και «εργαλείο» γεωπολιτικών ανταγωνισμών- έχει προσφέρει στην ανθρωπότητα ένα όπλο ενάντια στην πανδημία που η χρησιμότητά του επιβεβαιώνεται. Ο εμβολιασμός, ακόμα κι αν δεν εκμηδενίζει τον κίνδυνο θανάτου ή βαριάς νόσησης, τον ελαχιστοποιεί. Ακόμα κι αν δεν εκμηδενίζει τη μετάδοση του ιού, την περιορίζει δραστικά. Το επιβεβαιώνουν οι επιστημονικές έρευνες, το καταγράφουν τα ιατρικά στοιχεία, το πιστοποιούν τα εμπειρικά δεδομένα. Η αναγκαιότητα του μαζικού εμβολιασμού, όμως, δεν εξασφαλίζεται με εκβιασμούς, με ηθικές, ψυχολογικές, οικονομικές πιέσεις, ούτε με δήθεν «προνόμια» και «ανταλλάγματα». Ο εμβολιασμός δεν είναι υπόθεση υποταγής σε ανπρακτικές υπαγορεύσεις. Είναι δικαίωμα που περνά μέσα από πειθώ, εξαντλητική ενημέρωση, καταγραφή της αλήθειας, αποθέωση της διαφάνειας. Ετσι εμποδώνεται και η ατομική ευθύνη. Όλα τα άλλα απλά ενισχύουν τον ανορθολογισμό, υπονομεύουν την προστασία της δημόσιας υγείας και καλλιεργούν διχαστικές λογικές.

Για να επιτευχθεί ο εμβολιασμός γρήγορα αλλά και με ασφάλεια για όλους, απαιτείται ένα ανεπτυγμένο δημόσιο σύστημα Υγείας. Που δίνει έμφαση στην πρόληψη. Παρακολουθεί σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας τον άνθρωπο. Απλώνει δίκτυ ασφαλείας μέσω μαζικής επιδημιολογικής επιτήρησης. Εξασφαλίζει επάρκεια για όλα τα ασφαλή εμβόλια. Θέτει προτεραιότητες σύμφωνα με τα δεδομένα που αφορούν τις ηλικιακές ομάδες, τους ευπαθείς, την εργασιακή και κοινωνική δραστηριότητα. Επιλέγει το καταλληλότερο εμβόλιο σύμφωνα με το ιατρικό ιστορικό. Διαθέτει το ιατρικό ιστορικό ώστε να κατευθύνει τον πολίτη στην επιλογή του εμβολιασμού ή όχι, σύμφωνα με τα ατομικά ιατρικά δεδομένα. Ενα σύστημα που παρακολουθεί συστηματικά την πορεία των εμβολιασμένων. Και που, φυσικά, παρέχει άμεση ιατρική παρέμβαση σε τυχόν παρενέργειες και πλήρη ενημέρωση.

Όποιος μετρήσει με αυτά τα κριτήρια την τακτική της κυβέρνησης θα αντιληφθεί και γιατί η αξιοπιστία της βρίσκεται στο ναδίρ και γιατί το εμβολιαστικό πρόγραμμα ασθμαίνει.

γηση πάνω από 4 δισ. δόσεων εμβολίων κατά του κορωνοϊού σε όλο το κόσμο δείχνει ότι τα εμβόλια που έχουν πάρει άδεια επείγουσας χρήσης σε Ευρώπη και Αμερική προστατεύουν κατά 90%-95% από τη βαριά νόσηση και την απώλεια ζωής από τον κορωνοϊό.

Ανοσία

«Αυτό, ευτυχώς, ισχύει και για τα νέα στελέχη του κορωνοϊού, ακόμη και για το πρόσφατο "Δέλτα" στέλεχος της Ινδίας. Εντούτοις, ένα μικρό ποσοστό των εμβολιασμένων (περίπου 5%) δεν απαντά στο εμβόλιο με -ικανή να προστατεύσει- ανάπτυξη ανοσίας. Πρόκειται για άτομα που βρίσκονται κάτω από ισχυρή ανοσοκατασταλτική θεραπεία (ασθενείς με αυτοάνοσα νοσήματα, μεταμοσχευμένοι, ασθενείς με νεοπλασματικές νόσους και χημειοθεραπεία, ανοσοκατεσταλμένοι λόγω γενετικών βλαβών). Πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα (Heeger & Science Immunology 2021) υποστηρίζουν ότι η χορήγηση μιας τρίτης δόσης των εμβολίων στα άτομα αυτά βοηθά ένα σημαντικό ποσοστό τους να αναπτύξει τελικά προστατευτική ανοσία», σχολιάζει ο κ. Γραβάνης, τονίζοντας παράλληλα ότι αυτή η ομάδα εμβολιασμένων